

OLYMPSPORT

Ročník XLIII/2010

číslo 1 (145)

ZPRAVODAJ ČESKÉ ASOCIACE PRO OLYMPIJSKOU A SPORTOVNÍ FILATELII

Použitím sloganu nejmenované televize v minulém čase se dá výstižně popsat život sportovních fanoušků v druhé polovině letošního února. ZOH ve Vancouveru jsou minulostí a my můžeme bilancovat nejen sportovní, ale také filatelistické výsledky, které Hry přinesly. Více na stranách 15-17.

ZPRÁVY Z VEDENÍ

[IPI]VIVAT BEDŘICH!

Dne 26.2.2010 se v plné psychické svěžesti dožil pan **Bedřich Polák** 80 let! Není pravděpodobně v celém Olympsportu nikdo, kdo by pro něj vykonal v posledních desítkách let tolik mravenčí práce jako on. Po dlouhá léta vykonával funkci hospodáře a také novinkáře Olympsportu, dále jej zastupoval v České olympijské akademii, podílel se na řadě publikací Olympsportu a vystavoval svoji Prahu sportovní, filatelistickou antologii rodiny Zátokových a doklady dokumentující pobyt J.A.Samaranche v Česku.

Původním povoláním projektant technolog v Chemoprojektu se nesmazatelně zapsal i do kroniky Olympsportu. Jeho každoroční zprávy o stavu kasy Olympsportu na členských schůzích, nejrůznější hlášení, výpisy, připravované plány činnosti, zejména však rozesílání novinek Olympsportu, to vše obsahoval jeho každodenní život. Jeho celoživotní působení ve filatelii bylo oceněno řadou nejvyšších vyznamenání Svazu českých filatelistů.

Měl jsem to štěstí, spolupracovat s Bédou více než dvacet let a dobře si pamatuji i náš první kontakt na jednom z prvních setkání Olympsportu. Prodával mi tenkrát jakýsi doporučený dopis a bylo to delší dohadování. Dodnes jej mám v exponátu. Snad mohu tvrdit, že postupem doby jsem s Bedřichem navázal to, čemu se říká přátelství a snad i on má z našeho dlouhodobého kontaktu obdobné pocity jako já. Oba víme o sobě své a oba jsme přesvědčení o tom, že ten druhý, navzdory některým jeho nedostatkům, dělá pro úspěšnou činnost té naší instituce to, co v dané chvíli považuje za nejlepší. Asi Bédova sportovní činnost v mládí měla za důsledek to, že když se do něčeho zakousne, těžko ho od toho odvrátíte. Hrál totiž rugby, tuším, že v Dukle a rugbyista, to je tvrdá palice. Při dohadování čehosi s někým jej devatenáctkrát ten dotyčný dveřmi vyhodí a Bedřich vleze dovnitř po dvacáté oknem a o své pravdě ho ukecá. A že z toho má Olympsport prospěch, to si buďte jisti!

MILÝ BEDŘICHU, ZA VŠECHNY ČLENY OLYMPSPORTU TI DO DALŠÍCH LET PŘEJI HODNĚ ZDRAVÍ, SPOKOJENOSTI A DOBRÝCH VÝSLEDKŮ TVÝCH EXPONÁTŮ NA BUDOUCÍCH FILATELISTICKÝCH VÝSTAVÁCH.

PROSTĚ, AŽ SE TI DAŘÍ A ZDRAVÍ TI SLOUŽÍ!

UPŘÍMNĚ, TVŮJ JARDA PETRÁSEK

Se souhlasem zástupců pražského Klubu filatelistů 00-15 otiskujeme také jejich gratulaci Bedřichovi:

Vážení přátelé,

v pátek 26. února 2010 oslavil své 80. narozeniny pan Bedřich Polák, dlouholetý významný činovník ve filatelii, vystavovatel, člen výboru České asociace pro olympijskou a sportovní filatelii OLYMPSPORT a organizátor řady filatelistických výstav.

Patří k významným propagátorům filatelistického materiálu se sportovní a olympijskou tematikou, ale zaměřuje se i na motivy Prahy, Pražského hradu a motivy se vztahem k československým a českým prezidentům a státním symbolům. Ve své tvorbě exponátů prosazuje využívání celin a celistvostí s upřednostněním materiálů poštou prošlých. Jeho exponáty můžeme vidět i na virtuální výstavě EXPONET -

"**Praha sportovní**" (<http://www.japhila.cz/hof/0310/index0310a.htm>),

"**Olympsport a předseda MOV pan J. A. Samaranch**" (<http://www.japhila.cz/hof/0524/index0524a.htm>)

"**Zátokovi**" (<http://www.japhila.cz/hof/0525/index0525a.htm>).

O své zkušenosti se Běda Polák dělí i se svými přáteli a na půdě našeho klubu přednesl tři přednášky, které věnoval právě tvorbě exponátů s ukázkami použití materiálů poštovní historie a celin v námětové filatelii.

PŘEJEME BĚDOVI HODNĚ ZDRAVÍ A DALŠÍCH FILATELISTICKÝCH ÚSPĚCHŮ!

***Za výbor Klubu filatelistů, sběratelů specializovaných oborů, 00-15, v Praze
Jiří Vácha, předseda, a Ing. Pravoslav Kukačka, jednatel***

Mili sběratelé,

Jsem nový člen OLYMPSPORTU. Jsem sběratel originálních podpisů mistrů světa a olympijských vítězů. Speciálně hledám podpisy těchto 4 sportovců:

Willi Dick, František Donath, Otakar Německý, Rudolf Burkert

Kdo mi pomůže najít podpisy výše uvedených, nebo pokud znáte někoho, kdo tyto podpisy má, toho čeká odměna. Platím 200 EUR za podpis (podle kvality i více). Těším se na Vaše odpovědi.

S pozdravem ze Švýcarska

Marc LEVIE, Rehalpstrasse, 8008 ZURICH, marclevie@hotmail.com

ZMĚNA ADRESY

Opravte si v adresáři OS adresu u přítele Antonína Hobzy: Na Čihadle 9/1125, 160 00 Praha 6 – Dejvice. Pro úplnost ještě mail hobza.ant@volny.cz a mobil 606 759 578.

NOVINKY OLYMPSPORTU

OS-1/10 - OVS s logem CZECH TEAM a logem ZOH, který od ledna používal Český olympijský výbor, je prvním sportovním razítkem roku 2010. Olympsport vydal s tímto OVS obálku s přitiskem, na kterém je logo Českého olympijského výboru.

XVI. Zimní národní sportovní hry zaměstnanců České pošty, Harrachov v Krkonoších - Ruční příležitostné poštovní razítko k tradičním zimním národním sportovním hrám zaměstnanců připravila Česká pošta. Ve dnech 23.-25. 1. 2010 fungovala v Harrachově v hotelu FIT&FUN příležitostná poštovní přepážka pošty Pardubice 2 (PSC 530 02).

OS-2/10 - 100 let od založení organizace Vysokoškolského sportu známým mykologem Františkem Smotlachou přineslo další OVS. Dne 9.2.2010 zhotovil OS obálku s OVS a přitiskem, na kterém je logo České asociace univerzitního sportu. Razítko je používáno od srpna 2009 ve výplatním strojků HASSLER v nakladatelství OLYMPIA. Více o tomto OVS a České asociaci vysokoškolského sportu viz Zpravodaj číslo 3/2009 str. 56-57.

OS-3/10 – OS nezapomněl ani na úspěšné MS v cyklokrosu, které se konalo poslední lednový víkend na naší půdě v Táboře a přineslo České republice dvě zlata. Na strojovém razítku je vyobrazen mistr světa v kategorii elite Zdeněk Štybar a zmíněn je i nositel dalšího zlata, junior, Tomáš Paprstka. OS vydal také příležitostnou dopisnici s přitiskem, na kterém je radující se Zdeněk Štybar při průjezdu cílem mistrovského závodu.

-jpb-

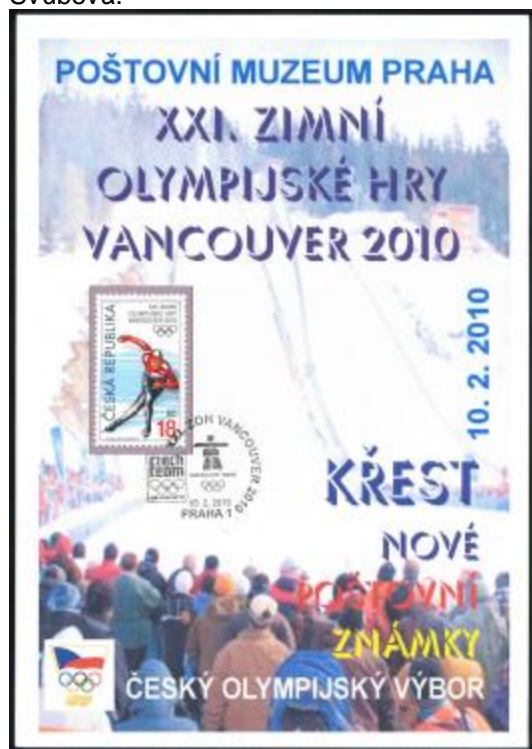
KANADA, TA JE TA TAM ... (praví stará trampská píseň)

A je to tady! To, co začalo před sedmi roky v Praze vyvrcholilo poslední únorový den. Právě v Praze při zasedání MOV byl ze tří kandidátů zvolen kanadský Vancouver jako pořadatel XXI. zimních olympijských her.

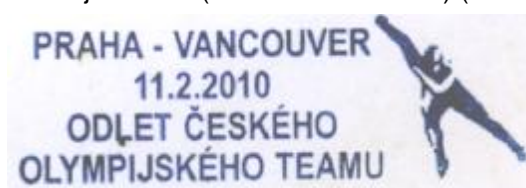
Co z české provenience k olympiádě máme? Známkou, PR1 a FDC. 10.2.2010 proběhl v Praze v Poštovním muzeu křest olympijské známky, který uspořádala Česká pošta, ČOV, Poštovní muzeum a Olympsport. Vydán byl i pamětní list a PR s logem Českého teamu a logem ZOH. Razítko bylo používáno (mimo den vydání známky) po celou dobu konání ZOH (13.-28.2.2010) na poště Praha 1.

Dále spatřil světlo světa OVS, použitý pro přepravu zásilek příležitostného letu Praha – Vancouver, které s poslední částí naší výpravy odcestovaly 11.2. do Kanady. Na OVS najdeme vyobrazenou Blanku Paulů, členku stříbrné štafety ze Sarajeva 1984. Na stříbru se s ní podílely Květa Jeriová, Gabriela Svobodová a Dagmar Švubová.

Odeslané zásilky byly opatřeny letovým kašetem v modré barvě a na rubové straně příležitostným razítkem pošty Vancouver ze dne zahájení her 12.2.2010. Přitiskové dopisnice existují k příležitostnému letu (Richmond Olympic Oval) (4/2010) a k zahájení ZOH (BC Palace Stadium) (5/2010).

Dne 24.3.2010 vydala Česká pošta příležitostnou známku hodnoty 10 Kč na počest dvojnásobné olympijské vítězky Martiny Sáblíkové. V den vydání bylo používáno na poštách Praha 1 a Velký Osek příležitostné ruční razítko s portrétem veleúspěšné rychlobruslařky.

OS k oběma razítkům připravil přitiskové obálky (**OS-07/10** Zlatá Martina s medaillemi, **OS-08/10** Návrh budoucí rychlobruslařské dráhy ve Velkém Oseku).

razítko černé barvy s portrétem bronzové Šárky Záhrobské a logem ZOH. Přitisková dopisnice **OS-10/10**. A příležitostný štoček ve výplacním stroju

Postalia s portréty členů bronzové štafety (Martin Jakš, Lukáš Bauer, Jiří Magál a Martin Koukal) a logem ZOH. Přitisková dopisnice **OS-11/10**. -jp- a -jpb-

SETKÁNÍ OLYMPSPORTU

V pořadí již 58. setkání Olympsportu se uskutečnilo v Praze dne 20.3.2010 v budově Českého střeleckého svazu. Pozorným hostitelem, jako již několikrát, byl místopředseda OS Láďa Janoušek. Setkání mělo tradiční průběh. Na úvod proběhla výměnná schůzka a pak nás předseda Jarda Petrásek informoval o novinkách, které Olympsport pro své členy připravil. Připomenul výstavy, které se chystají, zhodnotil vánoční aukci a mluvil o změnách ve vedení FIPO, o kterých jste byli informováni v minulém čísle Zpravodaje.

Honza Petrás předal předsedovi od přátel ze Slovenské spoločnosti olympijskej a športovej filatelie (SSOŠF) ocenění, které mu bylo uděleno za dloholetou spolupráci na slavnostním zasedání SSOŠF k příležitosti 15. výročí založení společnosti, a kterého se Jarda Petrásek nemohl ze zdravotních důvodů zúčastnit. Dále redaktor Zpravodaje vyhodnotil výsledky tipovací soutěže k ZOH 2010, kterou vyhlásil v minulém čísle Zpravodaje. Soutěž se setkala s velkým zájmem a zúčastnilo se jí 19 členů OS. Na přední umístění bylo třeba z devatenácti otázek uhodnout více jak polovinu. V soutěži zvítězil Jiří Zdarsa z Ivančic s 11 správnými tipy, druhý skončil se stejným výsledkem Ivo Petr z Brna. O vítězi rozhodla dodatečná, 20. otázka, kterou lépe tipoval přítel Zdarsa. Třetí místo obsadil Jiří Fabián z Pardubic s 10 správnými tipy. 10 správným tipů měli ještě čtvrtý Ladislav Kočí z Přelouče a pátý Bedřich Polák, ale horší tipy u poslední otázky je odsunuli z medailových pozic. První dva se mohou těšit na ceny za vítězství v soutěži (jen prosím o krátké strpení), třetí, přítel Fabián, si přebíral výhru přímo na setkání OS.

K setkání Olympsportu byla vydána dopisnice s přitiskem (OS-6/10) na počest Miloslava Loose, nejstaršího českého olympionika, který zemřel 2. března 2010. Na poště Praha 6 byl v den setkání, 20. 3. 2010, používán příležitostný štoček ve výplacním stroju POSTALIA, připomínající tohoto neobyčejného člověka. Jak získal Miloslav Loos svoji bronzovou olympijskou medaili, která je vzpomenu na OVS, je vysvětleno na následující stránce. -jpb-

ZEMŘEL MILOSLAV LOOS

V úterý 2. března 2010 zemřel ve věku 96 let nejstarší český olympionik cyklista Miloslav Loos. Startoval na olympijských hrách v Berlíně v roce 1936, v prvním ročníku Závodu míru v roce 1948 obsadil šesté místo a dlouhé roky byl trenérem reprezentace. V roce 1937 vybojoval zlatou medaili na domácím šampionátu a celkem dvanáctkrát startoval na nejtěžším českém silničním závodě Praha - Karlovy Vary - Praha.

Milan Loos byl v 96 letech nejstarším českým olympionikem Foto: ČTK

Před šesti lety, k devadesátým narozeninám Miloslava Loose, vyšel v MF DNES článek Tomáše Macka, který nám přibližuje jeho život:

Cyklista Miloslav Loos má doma bronzovou olympijskou medaili z her v Berlíně 1936. Takovou, která v žádných statistikách není zanesena!

Silniční závod na 100 km vrcholí. Poslední kilometr. Loos uniká s Francouzi Cherpentierem a Lapebiem, svorně šlapou po klopené dráze autodromu Avus. Sportovní tragédie je dílem okamžiku. Zezadu se přibližuje Ital Favalli a sestřelí Loose k zemi. Čech není klasifikován. Dodatečně však obdrží bronzovou medaili. „Organizátory trápilo svědomí. Na posledním kilometru jsem totiž byl v ochranné zóně,“ vysvětluje. „Tady ji mám,“ sahá do vitríny. Vitální veterán oslaví v úterý devadesáté narozeniny (narodil se 20. ledna 1914), je čtvrtým nejstarším žijícím českým olympionikem. Primát drží třiadevadesátiletý basketbalista Jiří Čtyřoký.

„Svých šest závodních kol jsem věnoval muzeu. Dali mi za to jedno nové, francouzské Fort,“ ukazuje stroj, který stojí v obývacím pokoji pražského bytu. „Má dvanáct převodů. Já měl na olympiádě v Berlíně jen tři.“ Byl to tehdy závod na ostří nože. „Pumpičky jsme měli ocelové, žádný dural. Belgičané je vytáhli a začali do nás mlátit. Taková sprostárna!“ vzpomíná. Hráč vlády hákové kříže a Hitler, nacisté se vytahovali před světem. Olympijská vesnice? Luxusní jednopatrové vily. „A jídla tolik, že jsme ho nestačili sníst.“ Když česká výprava kráčela po Olympijském stadionu, stál Hitler vpravo. Loos zavelel „vlevo hled“ a Čechoslováci od vůdce demonstrativně odvrátili hlavu. „Šlo o otevřenou provokaci. Už ani nevěřím, že jsem měl takovou odvahu.“

Za protektorátu musel na nucené práce do dejvické továrny Askania, v pískovně a brusárně vyráběl ponorkové díly. Zničil si tam plíce. Po válce plival krev, onemocněl tuberkulózou. „Lékař mi řekl: Jednu plíci máte roztrženou. Přesto jsem dál trénoval.“ V prvním ročníku Závodu míru skončil v roce 1948 šestý. „Víte, já měl bohatý život,“ povídá. V mládí se vyučil typografem, při práci vystudoval filozofii, za mobilizace velel baterii protiletadlového dělostřelectva. V roce 1947 si otevřel malou tiskárnu. „Pak přišel bolševik a udělal ze mě potrubáče.“ Na druhý Závod míru už nesměl, byl politicky nepřijatelný. Ale k velké cyklistice se vrátil. O deset let později jako reprezentační trenér. „Za socialismu jsem byl jediný, který neměl legitimaci KSČ.“ S přestávkami vydržel ve funkci patnáct let. „Občas mě vyhodili, když sehnali vhodnějšího soudruha. Pak mě zase oprášili a vzali nazpět.“ V devadesáti letech srší energií. „Rekonstruovali jsme podkroví a děda tahal po schodech kýble i dlaždičky,“ říká jeho vnuk Petr Andrásek.

„Nemůžu se dočkat, až bude březec a zase sednu na kolo,“ těší se Loos. „Skoro jednu plíci mám pryč, ale jinak jsem úplně zdravý.“ Jen dcera, zdravotní laborantka, lamentuje. „Nerada mě na kole vidí.“

PODZIMNÍ SETKÁNÍ OLYMPSPORTU SE USKUTEČNÍ V BRNĚ 25. 9. 2010

Poznačte si do svých diářů **datum podzimního setkání Olympsportu – 25. září 2010 a místo konání BRNO**. Tento termín byl zvolen v souvislosti s konáním Mistrovství světa v basketbalu 2010, kdy zápasy dvou základních skupin (C a D) proběhnou právě v Brně. Ve skupině D se naše reprezentantky utkají v pátek 24.9. od 18 hodin s Ruskami a v sobotu 25.9. od 20.15 hodin s Japonkami. Zájemci o basketbal tak mohou spojit dvě akce dohromady. Předprodej vstupenek byl zahájen začátkem dubna v síti Ticketportal.

K setkání Olympsport připraví příležitostné razítko a dopisnici s přitiskem s námětem z historie našeho ženského basketbalu. Česká pošta připravuje k tomuto sportovnímu svátku na 1.9.2010 vydání příležitostné známky v hodnotě

17Kč a FDC. V místech konání MS – Ostravě, Brně a Karlových Varech budou používána příležitostná razítka, s námětem basketbalistky v různých fázích basketbalové akce. S tímto nápadem přišel náš předseda Jarda Petrásek a Česká pošta jeho návrh realizovala.

Více informací o setkání v příštím čísle

ZAČÁTEK REGULERNÍCH POŠTOVNÍCH SLUŽEB

Úspěšná akce s první velikononoční poštovní službou motivovala POW ve Woldenbergu k organizování regulérní vnitřní poštovní služby, která byla zahájena za mrazivého května 1942. Táborové poštovní systémy byly založené na zkušenostech polských poštovních zaměstnanců - důstojníků (válečných zajatců) a pravidlech vojenských posádek. Uspořádání poštovních služeb schvalovalo německé vedení tábora.. Táborové pošty byly ustavené ve čtyřech táborech. Poštovní služby jako obyčejný dopis a pohlednice mohly být také doporučené i expresní. Platilo se táborovou měnou, tzv.Lagermarkami a z těchto důvodů byly vydávány táborovou poštovní správou známky, poštovní formuláře a miniaturní známkové archy.. Začátek poštovních služeb byl spojený s vydáním prvních známkových emisí. Pro tisk poštovních známek byly používány různé druhy papíru i dostupných tiskařských technologií.

PRVNÍ VYDÁNÍ ZNÁMEK TÁBOROVÝCH POŠT

TÁBOR VIIA MURNAU
1. vydání: 6 X 1942
Počet vyd. známek: 26.030

TÁBOR IIC WOLDENBERG
1. vydání: 4 V 1942
Počet vyd. známek: 677.635

TÁBOR IID GROSS BORN
1. vydání: 11 XII 1943
Počet vyd. známek 120250

TÁBOR IIE NEUBRANDENBURG
1. vydání: 22 I 1944
Počet vydaných známek: 12 357

TÁBOROVÉ TECHNOLOGIE TISKU

Tiskařská zařízení pro výrobu poštovních známek a dalších tiskovin byla velmi primitivní. Pro tisk sloužily matrice, vyrobené jednotlivě z malých dřevorytů, udělaných uměleckými rytci, kteří byli mezi vězni. V kvalitě papíru a dalších tiskařských potřeb byly značné rozdíly, což se projevovalo na vzhledu finálního výrobku.

ZKOUŠKY BAREV

Unikátní zkusmé tisky 20 Pfg "koňské" známky v různých odstínech hnědé barvy.
Dole: zadní strana ústřížku.

DEFINITIVNÍ BARVY

TÁBOR IIA MURNAU, 10 December 1943. Příležitostná poštovní známka připomínající 50. jezdecké závody, uspořádané Táborovou jezdeckou asociací. Známky byly tištěny v malém nákladu v různé době, což způsobilo rozdíly v barevných odstínech jednotlivých nákladů.

Jednou z důležitých společenských událostí v Murnau byly nedělní dopolední závody, ve kterých jezdci na koních, zhotovených z kusů lepenky, závodili ve vrhání kostek. To byl velmi populární "sport" s mnoha uzavíranými sázkami. Mezi členy asociace byli též známí polští olympionici, J. Trynkwald, bronzový medailista z Amsterdamu 1928 a S. Seweryn, stříbrný medailista z Berlína 1936.

Nedostatek všech druhů materiálů a vybavení pro tisk vedl k používání papíru od cigaretového až po karton, k rozdílům v odstínech barvy, velikosti známek a dalších poštovních forem, druhů perforace apod.

Část aršíku před provedení perforace.

Ojedinelý větší část tiskového archu s viditelnou perforací.

NANÁŠENÍ LEPY

Kvůli nedostatku klovatiny, se lep nanášel pouze na zadní stranu známek, nikoliv na okraje archu.

PERFORACE

Gross Borská tiskárna používala vyřazená hodinová kolečka k ručnímu perforování známek..

Ve většině POW táborů byly však známky tištěné po jednotlivých kusech na různý, právě dostupný papír. Z podobných důvodů velikost jednotlivých známek nebyla veliká. S pomocí švédského Červeného kříže byla doplňována zásoba tiskářského papíru i dalšího materiálu. S jistou pravidelností byly tyto zásoby doplňované od poloviny roku 1944, což umožňovalo tisk větších formátů a u olympijských vydání tisk desetikusových tiskových archů.

POŠTOVNÍ SLUŽBY a SAZBY

S využitím zkušeností předválečných poštovních důstojníků, zařídila táborová pošta pravidelné služby pro doručování zásilek.

Tiskovina, odeslaná ve Woldenbergu 25 VI.1944.

Celina, 5Pf, odeslaná v Gross Bornu 23.XII.1944

Ilustrovaná poštovní celina (obrázek na zadní straně) odeslaná DOPORUČENĚ a EXPRES z Gross Bornu 14.8.1944.

Dopltní známka 20 Pf dvojnásobek chybějícího poštovního) na dopise s nedostačující frankaturou. Woldenberg 12.IX.1944.

7. PRO PŘEŽÍTÍ SE CTÍ ... OLYMPIJSKÝ DUCH OLYMPIJSKÝ ROK 1944 V TÁBOŘE IIC WOLDENBERG

Vrcholící sportovní aktivity v polských vojenských zajateckých táborech byly předvedené v olympijském roce 1944. Ve dvou táborech OF IIC a OF IID se konaly táborové olympijské hry s oficiálním oeremoniálem a bohatým sportovním i kulturním programem. Vězňové použili všechny své umělecké schopnosti a fantazii k tomu, aby vytvořili pohlednice, vstupenky, programy, diplomy a pamětní listy, ozdobené olympijskou a vlasteneckou symbolikou.

SOUTĚŽ V TVORBĚ OLYMPIJSKÝCH ZNÁMEK

Essay 10Pf návrhu Woldenbergské známky v černé barvě je jediným známým kusem.

Táborové vybavení tiskárenským zařízením bylo velmi primitivní.. Znamky byly tištěny na jednotlivých samostatných kouscích papíru. Tiskové zkoušky byly provedené v hnědočervené a fialověčervené barvě a byly označené na zadní straně "PRÓBA".

Padělek známky proti zájmům sběratelů: neexistující zkouška tisku v zelené barvě a také tisk na tenkém cigaretovém papíře.

Svaz táborových vojenských klubů, pracující v táboře IIC Woldenberg zorganizoval ve Woldenbergu vězeňské sportovní hry proto, aby připomenul olympijský rok 1944. Hry se konaly od 23. července do 13. srpna 1944, v posledním dnu her táborová pošta Woldenberg vydala příležitostnou známku a používala i příležitostné olympijské razítko.

Doporučeně odeslaný dopis, frankovaný čtyřmi 10Pf olympijskými známkami, přesně podle tarifu.